

FIȘA DISCIPLINEI

Dezvoltarea copilului: caracteristici și mecanisme

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Psihologie
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclul de studii	II
1.6. Programul de studii / Calificarea	Masterat
1.7. Forma de învățământ	Zi cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Dezvoltarea copilului: caracteristici și mecanisme				Codul disciplinei	PMR 1501
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. dr. Thea Ionescu				
2.3. Titularul activităților de seminar			Conf. dr. Thea Ionescu				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat (consiliere profesională)					7
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				83	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Înscrierea la acest curs este condiționată de parcurgerea următoarelor discipline: Psihologia Dezvoltării (Copilului), Introducere în psihologie, Introducere în Neuroștiințe, Psihologie Cognitivă, Psihologie Experimentală, Profile Atipice de Dezvoltare
4.2. de competențe	Capacitatea de analiză a mecanismelor dezvoltării Cunoasterea principalelor paradigme / metode specifice cercetării din domeniul dezvoltării copilului și preadolescentului

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Calculator conectat la Internet • Imprimantă • Acces la resurse bibliografice • Acces la echipamente de fotocopiere
--------------------------------	---

5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Calculator conectat la Internet • Imprimantă • Acces la echipamente de fotocopiere
--	--

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/ esențiale	• Cunoașterea principalilor factori și a principalelor mecanisme care determină dezvoltarea copilului, de la naștere până în preadolescență • Selectarea unor modele ale analizei și evaluării nivelului de dezvoltare, adecvate surprinderii diferențelor tipice interindividuale • Identificarea și descrierea unor strategii de intervenție specifice fiecărui segment de vârstă studiat, din perspectiva caracteristicilor și mecanismelor de dezvoltare • Analiza critică a paradigmelor și constructelor din literatura de specialitate, din perspectiva relevanței lor pentru explicarea mecanismelor dezvoltării copilului • Evaluarea performanțelor ale unor copii de vârste diferite, în funcție de mecanismele dezvoltării, și nu doar de caracteristicile de suprafață, în cadrul unui proiect de cercetare propriu
Competențe transversale	• Abordarea validată științific a oricărui tip de evaluare și intervenție ce vizează dezvoltarea copilului și adolescentului • Analiza critică a informațiilor științifice • Valorizarea și respectarea diferențelor interindividuale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Familiarizarea cu cele mai recente paradigme și constructe din literatura dedicată dezvoltării copilului, cu accent pe mecanismele dezvoltării
7.2 Obiectivele specifice	• Cunoașterea celor mai recente teorii și modele ale dezvoltării copilului, precum și a metodologiei avansate de analiză corespunzătoare acestora • Înțelegerea relevanței particularităților de dezvoltare ale copilului pentru evaluarea, diagnoza și intervenția specifică psihologică, psihoeducațională, vocațională, etc.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Modele ale dezvoltării – dezvoltarea ca sistem dinamic	Expunerea Exemplul Întrebări deschise Descoperire dirijată	Se va face legătura cu cunoștințele anterioare de la materii care vizează dezvoltarea copilului
Cunoașterea mecanismelor dezvoltării și interacțiunea cu copiii	Prelegere interactivă Exemplul Învățare prin sinergie Descoperire dirijată	
Metode avansate de observație și analiză a dezvoltării	Prelegere interactivă Exemplul Învățare prin sinergie Descoperire dirijată	
Dezvoltare cerebrală în copilărie; interacțiune gene-mediu în dezvoltare	Prelegerea interactivă Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată Dezbaterea	

Ontogeneza procesării informației în copilărie și preadolescență (1)	Expunerea Exemplul Descoperire dirijată	
Ontogeneza procesării informației în copilărie și preadolescență (2)	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	
Ontogeneza procesării informației în copilărie și preadolescență (3)	Expunerea Predarea dirijată Sinteza cunoștințelor	
Dezvoltarea emoțională (1)	Expunerea Exemplul Descoperire dirijată	
Dezvoltarea emoțională (2)	Expunerea Întrebările deschise Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	
Construirea sinelui și relația cu evaluarea școlară	Exemplul Sinteza cunoștințelor Dezbaterea	Se va pune accent pe interacțiunile multiple care modelează dezvoltarea
Ecologia socială a dezvoltării copilului: sistemele educaționale	Prelegerea interactivă Exemplul Descoperire dirijată	
Ecologia socială a dezvoltării copilului: sistemele familiale	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	
Impactul tehnologiei asupra dezvoltării; copiii și comunitățile virtuale	Expunerea Descoperirea dirijată Dezbaterea	
Promovarea competențelor cognitive, emoționale și sociale la copii	Exemplul Sinteza cunoștințelor Dezbaterea	

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Dezvoltarea ca sistem dinamic	Conversația Sinteza cunoștințelor Clarificare conceptuală Activități de grup	
Re-evaluarea fenomenului de atenție împărtășită în copilăria timpurie – noi paradigme de cercetare	Conversația Expunerea Învățare prin sinergie	
Funcții executive / control cognitiv în copilărie	Descoperirea dirijată Activități de grup	
Dezvoltarea sociocognitivă și Teoria Minții (TOM)	Dezbaterea Activități de grup	
Temperament și autoreglare	Sinteza cunoștințelor Dezbaterea Munca individuală	
Învățarea din perspectiva interculturală	Dezbaterea Învățarea prin sinergie	
Promovarea competențelor cognitive și socio-emoționale la copii: implicații pentru educație și pentru prevenția problemelor de internalizare și externalizare	Muncă în echipă Dezbatere Sinteza cunoștințelor	

Bibliografie (curs + seminar)

1. Apperly, I. A. (2012). What is "theory of mind"? Concepts, cognitive processes and individual differences. *The Quarterly Journal of Experimental Psychology*, 65, 825-839.
2. Fiske, A., & Holmboe, K. (2019). Neural substrates of early executive function development. *Developmental Review*, 52, 42-62.
3. Ionescu, T. (2023). *Copiii altfel – Trasee specifice de dezvoltare cognitivă. O analiză critică*. Presa Universitară Clujeană, CAP. 4 (BCU).
4. Ionescu, T. (2022). *Copiii și oamenii mari: Căi pentru optimizarea dezvoltării umane*, Presa Universitară Clujeană, CAP. 1 și 2 (BCU).
5. Oudeyer, P.-Y. (2017). What do we learn about development from baby robots? *WIREs Cogn Sci*, 8:e1395.
6. Rothbart, M. K., Sheese, B. E., Rueda, M. R., Posner, M. I. (2011). Developing Mechanisms of Self-Regulation in Early Life. *Emotion Review*, 3, 207-213.
7. Scerif, G. (2010). Attention trajectories, mechanisms and outcomes: at the interface between developing cognition and environment. *Developmental Science*, 13, 805-812.
8. Smith, L. B., & Thelen, E. (2003). Development as a dynamic system. *TRENDS in Cognitive Sciences*, 7, 343-348.
9. Yu, C., & Smith, L. B. (2013). Joint Attention without Gaze Following: Human Infants and Their Parents Coordinate Visual Attention to Objects through Eye-Hand Coordination. *PLOSOne*, 11, 1-10.
10. Yu, C., Zhang, Y., Slone, L. K., & Smith, L. B. (2021). The infant's view redefines the problem of referential uncertainty in early word learning. *PNAS*, 118, e2107019118.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Masteranzii vor cunoaște, pe de o parte, traseul dezvoltării normative din copilărie și preadolescență, precum și diferențele interindividuale în dezvoltare, iar pe de altă parte, vor explica atât principalii factori și principalele mecanisme care determină dezvoltarea copilului, de la naștere până în preadolescență, cât și mecanismele asociate cu apariția diferențelor interindividuale în dezvoltare. Totodată, masteranzii vor învăța să proiecteze, pe baza cunoștințelor despre particularitățile de dezvoltare, intervenții specifice fiecărui segment de vârstă. Utilizând metode avansate de analiză și observație a comportamentului, cursanții vor dobândi abilități de interpretare și predicție a comportamentelor copiilor. De asemenea, pornind de la informația aprofundată în cadrul cursului, masteranzii vor putea proiecta propriile design-uri de cercetare (fundamentală sau aplicativă) și vor ști să comunice părinților, educatorilor, învățătorilor, profesorilor sau altor persoane implicate în îngrijirea copiilor cunoștințe validate științific despre schimbările normative din timpul copilăriei. Disciplina este fundamentală pentru profesia de psiholog / consilier școlar.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Demonstrarea înțelegerii cunoștințelor acumulate și a capacității de transfer a acestora.	Evaluarea finală: examen scris (test de cunoștințe și rezolvare de probleme)	40%
	Realizarea unui proiect pentru demonstrarea capacității de analiză critică a literaturii științifice și de proiectare a unei cercetări proprii.	Proiect	20%
10.5 Seminar/laborator	Demonstrarea înțelegerii cunoștințelor acumulate și a capacității de transfer a acestora.	Evaluare finală: examen scris (exerciții aplicative)	20%
	Gradul de implicare în cadrul activităților de seminar prin răspunsul la întrebări și prin angajare în discuții	Evaluare pe parcurs: sarcini de seminar	20%
10.6 Standard minim de performanță			
• Prezența la seminarii în proporție de 75%.			

- Prezența la examenul scris și obținerea unui punctaj de minim jumătate din totalul punctajului alocat pentru evaluarea finală.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								
								

Data completării:
28.04.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

th.

th.

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....